

Markus 6

(6:1-6) – Jesus förkastas i sin hemstad

¹ Han gick därifrån och kom till sin hemstad, och hans lärjungar följde honom. ² När det blev sabbat undervisade han i synagogan. Många som hörde honom häpnade och frågade: "Var får han detta ifrån, och vad är det för visdom han har fått, så att han kan göra sådana mäktiga gärningar med sina händer?" ³ Är det inte snickaren, Marias son och bror till Jakob och Joses och Judas och Simon? Bor inte hans systrar här hos oss?" Och de tog anstöt av honom. ⁴ Men Jesus sade till dem: "En profet föraktas alltid i sin hemstad, bland sina släktingar och i sin egen familj." ⁵ Och han kunde inte göra någon kraftgärning där. Bara några få sjuka botade han genom att lägga händerna på dem. ⁶ Och han förundrade sig över deras otro.

1. När det blev sabbat undervisade han i synagogan

a. Sabbat

- i. Precis som alla andra judar så firade Jesus sabbat.
- ii. Sabbaten startar vid mörkrets inbrott på fredagskvällen och pågår ett dygn.
- iii. Att komma ihåg att fira sabbaten ingår i Guds tio budord (2 Mose 20:8-11).
 1. På samma sätt som Gud arbetade med att skapa jorden på sex dagar och vilade på den sjunde, så är det tänkt att människan ska arbeta sex dagar och sen vila på den sjunde.

b. Synagogan var en naturlig samlingsplats för samhällets aktiviteter.

- i. På sabbaten samlades det judiska folket i sin synagoga för att höra Skriften.
- ii. På Jesu tid ingick det också att i stort sett vem som helst fick möjlighet att undervisa i Skriften, ett tillfälle som både Jesus och Paulus använde för att undervisa om Guds rike.

2. Var får han detta ifrån?

- a. När Jesus lämnade Nasaret så gjorde han det som snickare, men nu när han återvänder så är han en rikskänd profet och mirakelman med lärjungar.
- b. Folket i synagogan "häpnar" över vad Jesus säger och gör. Eftersom Jesus undervisade i sin hemstad Nasaret så är synagogan full av folk som har känt honom

Christian Mólks Bibelkommentarer

hela hans liv. De verkar inte tidigare ha lagt märke till att det var något speciellt med Jesus.

- c. När det kommer en ny predikant som väcker "häpnad" så är det inte fel i sig att granska personen och fråga var han har fått detta ifrån.
 - i. Nasaretborna verkar dock lida av Jantelagen när de menar att det Jesus säger och gör inte kan komma från Gud eftersom han var en helt vanlig "snickare".

3. Snickaren

- a. Precis som Josef, Marias man, så hade Jesus tidigare jobbat som någon form av hantverkare, stenhuggare eller snickare.
 - i. Nasaretborna vill inte tro på Jesus eftersom de känner hela hans familj och eftersom Jesus tidigare har varit en vanlig "arbetare", en vanlig person precis som de.

4. Marias son

- a. När Jesus kallas för "Marias son" så är det nedvärderande:
 - i. En man kallades aldrig för sin "moders son" även om pappan var död.
 - 1. Sista gången Josef nämns är när Jesus är tolv år, vilket troligtvis betyder att Josef dog strax därefter (Luk 2:51).
 - ii. Det kan ha gått rykten om att Jesus var ett utomäktenskapligt barn (Joh 8:41).
 - iii. Men trots att de illvilligt inställda försökte klanka ner på Jesus så hade de ju rätt; Jesus var född av Maria, men bara adopterad av Josef.

5. Bror till Jakob och Joses och Judas och Simon

- a. Jesus var Marias förstfödda barn, dessa var hennes övriga (Luk 2:7).
 - i. Jakob blev ledare för församlingen i Jerusalem och skrev Jakobsbrevet (Apg 15:13, Jak 1:1).

Christian Mólks Bibelkommentarer

ii. Judas skrev Judasbrevet (Jud 1).

6. En profet föraktas alltid i sin hemstad

- a.* Då som nu så är detta ett ordspråk som allt för ofta besannas när en predikant förkunnar i sin hemmiljö.
- b.* Mose kallade den kommande Messias för "profet" och varnade för konsekvenserna att inte lyssna till denne profet (5 Mose 18:18-19).

7. Och han kunde inte göra någon kraftgärning där

- a.* Guds kraft förmedlas via Jesus när folk tror på Jesus.
- b.* Jesus kunde utföra kraftgärningar om en person saknade tro men *ville* tro (Mark 9:24).
 - i.* Nasaretborna varken trodde på Jesus eller ville tro på Jesus.

(6:6-13) – Jesus sänder ut de tolv

⁶ Sedan gick Jesus omkring i byarna där i trakten och undervisade. ⁷ Och han kallade till sig de tolv och sände ut dem två och två och gav dem makt över de orena andarna. ⁸ Han befälde dem att inte ta med sig något annat på vägen än en stav – inte bröd eller lädersäck eller pengar i bältet. ⁹ Sandaler fick de ha, men inte två livklädnader. ¹⁰ Han sade också till dem: "När ni kommer in i ett hus, så stanna där tills ni går vidare. ¹¹ Och om man på någon plats inte tar emot er eller hör på er, så gå därifrån och skaka av dammet under era fötter till ett vittnesbörd mot dem." ¹² De gick ut och predikade att människorna skulle omvända sig, ¹³ och de drev ut många onda andar och smorde många sjuka med olja och botade dem.

1. Sedan gick Jesus omkring i byarna där i trakten och undervisade.

- a.* Även om Jesus jobbade hårt och undervisade överallt så kunde han ju ändå bara vara på ett ställe samtidigt. Nu anser Jesus att det är dags för de tolv apostlarna att delta i Jesus verksamhet och på så sätt utvidga Jesus undervisning.

2. Och han kallade till sig de tolv och sände ut dem två och två och gav dem makt över de orena andarna.

- a.* Ordet apostel betyder "utsänd".

- b.** Enligt Torah så skulle varje rättssak avgöras efter *två eller tre vittnens utsago* (5 Mose 19:15). Jesus sänder ut sina tolv apostlar två och två vilket därmed bekräftar sanningshalten i deras vittnesbörd.
- c.** Som Jesus speciella utsända apostlar så representerar apostlarna Jesus själv (Matt 10:40).
- d.** Samma uppdrag och auktoritet som Jesus själv hade ger han vidare till sina lärjungar.
 - i.** Även idag har Jesus lärjungar makt att driva ut demonerna.

3. *Han befalld dem att inte ta med sig något annat på vägen än en stav – inte bröd eller lädersäck eller pengar i bältet. Sandaler fick de ha, men inte två livklädnader.*

- a.** Dessa instruktioner skiljer sig delvis från övriga uppdrag som Jesus ger till sina lärjungar (Matt 10:9-10, Luk 9:3).
- b.** När apostlarna inte fick ta med sig mer än det allra nödvändigaste så sattes deras förtröstan på Gud på prov. De utmanades i att lita på att Gud försörjer de som sätter Guds rike först (Matt 6:31–34). Samtidigt som de själva predikade om Guds rike så fick de lära sig om Guds rike.

4. *Och om man på någon plats inte tar emot er eller hör på er, så gå därifrån och skaka av dammet under era fötter till ett vittnesbörd mot dem.*

- a.** Det var inte helt ovanligt att en jude på Bibelns tid skakade av sig dammet när de lämnade ett hedniskt område. När Jesus uppmanar sina lärjungar att göra så när de lämnar en judisk by signalerade att byn betedde sig som hedningar när de inte lyssnade till budskapet om Guds rike.

5. *De gick ut och predikade att människorna skulle omvända sig, och de drev ut många onda andar och smorde många sjuka med olja och botade dem.*

- a.** Det Jesus har påbörjat fortsätter nu apostlarna med: de predikar omvändelse, driver ut onda andar och botar sjuka.
 - i.** Detta visar att Jesus makt och auktoritet även finns hos de som är hans lärjungar.

Christian Mólks Bibelkommentarer

1. Även idag ska en Jesu lärjunge predika omvändelse, driva ut onda andar och bota sjuka.

ii. Apostlarna predikade inte ett eget budskap utan predikade det som de hade hört Jesus predika om.

1. Även idag ska en Jesu lärjunge predika det budskap som står skrivet i Bibeln, och undvika att predika ett eget påhittat budskap.

6. Smorde många sjuka med olja

a. Att smörja sjuka med olja var på Bibelns tid ett vanligt sätt att ta hand om sjuka (Jes 1:6, Luk 10:34).

b. Att smörja någon med olja användes för att installera någon som präst (2 Mose 28:41) och kung (1 Sam 10:1).

c. Det hebreiska ordet "Messias" betyder "den smorde" så det är inte helt omöjligt att Jesus lärjungar smorde människor med olja som en symbolisk handling som signalerade att de tillhörde Messias, den smorde.

d. Jakob uppmanar de som är sjuka i församlingen att kalla till sig församlingens äldste så att de kan *be över honom och i Herrens namn smörja honom med olja* (Jak 5:14).

(6:14–29) – Johannes Döparens död

¹⁴ *Jesu namn hade nu blivit känt, och kung Herodes fick höra att det var Johannes Döparen som hade uppstått från de döda och att dessa krafter därför verkade i honom.* ¹⁵ *En del sade att han var Elia, och andra att han var en profet, lik någon av profeterna.* ¹⁶ *När Herodes hörde detta sade han: "Johannes, han som jag har halshuggit, har uppstått."*

¹⁷ *Herodes hade nämligen låtit gripa och binda Johannes och sätta honom i fängelse för Herodias skull, hustru till hans bror Filippus. Henne hade Herodes gift sig med,* ¹⁸ *men Johannes hade sagt till honom: "Det är inte tillåtet för dig att ha din brors hustru."* ¹⁹ *Herodias hatade honom och ville döda honom, men hon kunde inte,* ²⁰ *eftersom Herodes hade respekt för Johannes. Han visste att Johannes var en rättfärdig och helig man och skyddade honom. Och när han hörde honom blev han många gånger villrådig. Ändå lyssnade han gärna på honom.*

²¹ *Så kom en dag ett lämpligt tillfälle, när Herodes firade sin födelsedag och ställde till fest för sina stormän och överstar och de främsta männen i Galileen.* ²² *Då kom Herodias dotter in och dansade, och Herodes och hans bordsgäster blev så förtjusta att kungen sade till den lilla flickan: "Be mig om vad du vill, så skall du få det."* ²³ *Han svor på det och sade till henne: "Allt vad du ber om skall jag ge dig, ända till hälften av mitt rike."* ²⁴ *Då gick hon ut och frågade sin mor: "Vad skall jag be om?" Hon svarade: "Johannes Döparens huvud."* ²⁵ *Flickan skyndade in till kungen och bad: "Jag vill att*

Christian Mólks Bibelkommentarer

du genast ger mig Johannes Döparens huvud på ett fat.”²⁶ Kungen blev mycket bedrövad över sin ed inför gästerna, men han ville inte avvisa henne.²⁷ Han skickade därför genast i väg en bödel och befallde honom att bära fram Johannes Döparens huvud. Denne gick då och halshög Johannes i fångelset.²⁸ Och han bar fram hans huvud på ett fat och gav det åt den lilla flickan, och hon gav det åt sin mamma.²⁹ Johannes lärjungar fick höra det, och de kom och tog hans döda kropp och lade den i en grav.

1. Kung Herodes

- a. Herodes var egentligen inte ”kung” utan ”tetrark” eller ”landsfurste”, en lägre rang av ledare (Matt 14:1). Däremot ville han väldigt gärna bli kung, så detta kan vara en ironisk detalj som Markus lägger till.
 - i. Herodes styrde över Galiléen och Peréen och grundade staden Tiberias.
 - ii. Denne Herodes var son till Herodes den store som mördade pojkarna i Betlehem (Matt 2:16).

2. Uppstått från de döda

- a. Det verkar inte ha varit helt ovanligt att folk runtomkring Jesus trodde att han var en gammaltestamentlig profet som hade återuppstått (Matt 16:13-14, Luk 9:8).

3. Elia

- a. Elia var en av de första och största profeterna i Gamla Testamentet (1 Kung 17-2 Kung 2).
- b. Malaki profeterade om att Elia skulle dyka upp strax före Messias och bana väg för honom (Mal 3:1, 4:5-6).
 - i. Denna ”Elia-roll” får Johannes Döparen (Matt 11:14).
- c. Elias lärjunge Elisa fick ”dubbel arvslott av Elias ande” när Elia dog, med andra ord: Elisa fick fortsätta Elias profetgärning men fick dubbelt så mycket av Guds kraft i sitt liv (2 Kung 2:9).
 - i. Det kan vara en förvrängd syn på detta som Herodes har angående att han tror att Johannes Döparen har uppstått i Jesus på liknande sätt som Elisa fick dubbel kraft när Elia dog.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- d.* En till likhet mellan Johannes Döparen och Elia är att den drottning som levde på Elias tid, Isebel, starkt influerade sin man kungen och försökte även mörda Guds profet Elia men misslyckades (1 Kung 19:2). Nu influerar Herodias sin make Herodes att mörda Johannes och lyckas.

4. En profet

- a.* Mose hade profeterat om att en profet lik Mose själv skulle komma (5 Mose 18:18-19).
 - i.* En del trodde att Jesus var denna profet (Apg 3:22, 7:37).

5. Herodes hade respekt för Johannes.

- a.* Herodes verkar ha uppskattat Johannes Döparen och ansett honom vara en profet, men han lät däremot inte sitt liv bli påverkat av Johannes:
 - i.* När Johannes Döparen hänvisade till Guds ord och kallade Herodes till förändring så lyssnade han inte (3 Mosebok 20:21).
 - ii.* När Herodias ville avrätta Johannes gick han till slut med på det.
 - iii.* Felet Herodes gjorde var att han inte förmådde sig att ge sig själv helhjärtat till Gud utan slets istället mellan sin respekt för Johannes och sin kärlek till sin fru. Eftersom han inte kunde bestämma vilket ben han skulle stå på vann till slut hans fru Herodias.

(6:30–34) – Vila och räkenskap

³⁰ *Apostlarna samlades nu hos Jesus och berättade för honom allt vad de hade gjort och vad de hade lärt folket.* ³¹ *Han sade till dem: "Kom med mig till en öde plats där vi kan vara ensamma, och vila er lite." Det var så många som kom och gick att de inte ens fick tid att äta.* ³² *Så for de i båten till en öde plats för att få vara för sig själva.* ³³ *Men folk såg att de for och många fick veta det, och de skyndade dit till fots från alla städerna och kom före dem.* ³⁴ *När Jesus steg ur båten, fick han se en stor skara människor. Han förbarmade sig över dem, eftersom de var som får utan herde, och han undervisade dem grundligt.*

1. Apostlarna samlades nu hos Jesus och berättade för honom allt vad de hade gjort och vad de hade lärt folket.

- a.* Ordet "apostel" betyder "utsänd" och är en titel som även anger uppdrag.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- b.** Jesus hade tidigare skickat iväg sina tolv närmaste lärjungar för att representera honom genom att predika omvändelse, driva ut onda andar och bota sjuka. Nu när de har återvänt så får de avlägga rapport.
- c.** Det är Jesus som är den sanne herden och läraren men en lärjunge kan få möjligheten att representera Jesus genom att vara herde eller lärare.
 - i.** Då ska man representera Jesus genom att undervisa det som Jesus tidigare har lärt ut.
 - ii.** Man får inte glömma att man kommer att få avlägga räkenskap inför Jesus och att man kommer att få en hårdare dom (Jak 3:1).

2. "Kom med mig till en öde plats där vi kan vara ensamma, och vila er lite."

- a.** Jesus arbetade hårt men prioriterade också att vila upp sig.
- b.** Jesus vill inte bara lära oss hur vi ska arbeta utan även hur vi ska vila.

3. Han förbarmade sig över dem, eftersom de var som får utan herde, och han undervisade dem grundligt.

- a.** Får utan herde klarar sig inte länge; de kan inte hitta mat och vatten själva och de kan inte skydda sig mot angripare.
- b.** På samma sätt som dåtidens lärjungar behöver vi även idag gå till Jesus för att söka mat, vatten och beskydd. I andra Bibeltexter är detta symboler:
 - i.** Mat = Guds ord (Matt 4:4).
 - ii.** Vatten = den helige Ande (Joh 7:38).
 - iii.** Angriparen = Djävulen (1 Petrus 5:8).

(6:35–44) – Jesus mättar fem tusen män

³⁵ *Det var redan sent på dagen, när hans lärjungar kom fram till honom och sade: "Den här platsen ligger ödsligt till, och det är redan sent. ³⁶ Sänd i väg folket, så att de kan gå till gårdarna och byarna här omkring och köpa sig något att äta."* ³⁷ *Men han svarade: "Ge ni dem att äta." De frågade honom: "Skall vi gå och köpa bröd för två hundra denarer och ge dem att äta?"* ³⁸ *Han sade till dem: "Hur många bröd har ni? Gå och se efter." De tog reda på det och sade: "Fem bröd*

Christian Mólks Bibelkommentarer

och två fiskar.”³⁹ Då befalldes han att alla skulle slå sig ner i gröngräset i skilda matlag.⁴⁰ De satte sig ner i grupper om hundra eller femtio.⁴¹ Och han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen, tackade Gud och bröt bröden och gav åt sina lärjungar, för att de skulle sätta fram åt folket. Han delade också ut de två fiskarna så att alla fick.⁴² Och alla åt och blev mätta.⁴³ Sedan plockade lärjungarna upp brödstyckena och det som blev över av fiskarna, tolv korgar fulla.⁴⁴ Det var fem tusen män som hade ätit.

1. Sänd i väg folket

- a. Jesus och lärjungarna såg samma problem framför sig, men de hade helt olika lösningar på problemet.
 - i. Lärjungarna vill sända iväg folket medan Jesus vill göra ett mirakel.
- b. En denar motsvarar en dagslön, så om lärjungarna skulle betala maten ur egen kassa skulle det bli väldigt mycket pengar.

2. ”Ge ni dem att äta.”

- a. Här lär Jesus oss flera saker:
 - i. Jesus bryr sig om de hungriga.
 - ii. Jesus befäller sina lärjungar att ge de hungriga mat.
 - iii. Inget är för litet för att användas i Guds tjänst, Jesus kan mångdubbla det lilla vi har.
- b. Först gav Jesus folket andlig mat genom att undervisa dem, sen gav han dem även riktig mat.
 - i. I detta borde vi ta Jesus till föredöme och satsa på båda utan att negligera varken det ena eller det andra.
- c. På samma sätt som Gud försåg Israels folk med mat under ökenvandringen så förser Jesus Israels folk med mat (2 Mose 16:4).

3. Då befalldes han att alla skulle slå sig ner i gröngräset

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a. Det är ingen slump att Markus först beskriver Jesus som en *herde* och sen nämner det *gröna gräset*; i Psalm 23 står det att "*Herren är min herde, mig skall intet fattas. Han låter mig vila på gröna ängar.*" (Psalm 23:1-2a).

4. *Sedan plockade lärjungarna upp brödstyckena och det som blev över av fiskarna, tolv korgar fulla.*

- a. Även om Jesus hade kapacitet att mirakulöst skapa en väldig massa ny mat så var det ändå viktigt att inte slänga den mat som fanns kvar.
 - i. På samma sätt bör vi idag tänka på att inte slänga mat i onödan.

(6:45–52) – Jesus går på vattnet

⁴⁵ *Strax därefter befälde Jesus sina lärjungar att stiga i båten och i förväg fara över till Betsaida på andra sidan sjön, medan han sände i väg folket.* ⁴⁶ *Och när han hade skilts från dem, gick han upp på berget för att be.* ⁴⁷ *På kvällen var båten mitt ute på sjön, och Jesus var ensam kvar på land.* ⁴⁸ *Han såg hur medtagna lärjungarna var av rodden, därför att de hade vinden emot sig. Vid fjärde nattväkten kom han till dem, gående på sjön. Han skulle just gå förbi dem,* ⁴⁹ *men när de fick se honom gå på sjön, trodde de att det var en vålnad, och de skrek.* ⁵⁰ *Ty alla såg honom och blev förskräckta. Men han talade genast till dem: "Var lugna. Det är jag. Var inte rädda."* ⁵¹ *Sedan steg han upp i båten till dem, och vinden lade sig. De var utom sig av häpnad,* ⁵² *ty de hade inte förstått detta med bröden. Deras hjärtan var hårda.*

1. *Och när han hade skilts från dem, gick han upp på berget för att be.*

- a. Eftersom Jesus hade arbetat hårt så ville han nu spendera ensam tid med sin Fader för att be.
- b. Även om Jesus själv är Gud så hade han självmant temporärt avstått från sina egna gudomliga egenskaper när han föddes som en människa för att till fullo dela våra mänskliga villkor och vara en förebild för oss människor (Fil 2:6–11).
 - i. Därför kunde inte Jesus göra någonting i sig själv utan var tvungen att lyssna på sin Fader för att få instruktioner (Joh 5:19) och var tvungen att hämta kraft från den helige Ande (Apg 10:38).

2. *Han såg hur medtagna lärjungarna var av rodden, därför att de hade vinden emot sig.*

- a. Hur hårt lärjungarna än jobbade så kom de ingenstans eftersom de hade vinden emot sig.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i.* Så kan det vara i livets olika skeenden, men då gäller det att komma ihåg att ingenting är omöjligt för Gud (Luk 1:37).

3. Vid fjärde nattvåkten kom han till dem, gående på sjön.

- a.* Johannes skriver om Jesus att "genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till." (Joh 1:3).
 - i.* Hela jorden skapades genom Jesus och han har alla möjligheter att göra vad han vill med sin egen skapelse.
- b.* När Gud skapade himmel och jord så bestämde han vilken ordning och vilka naturlagar som skulle råda (1 Mose 1:1, Jer 33:25).
 - i.* Vid ett senare tillfälle berättar Jesus för sina lärjungar att han har fått "*all makt i himlen och på jorden.*" (Matt 28:18).
 - 1.** Att Jesus har fått all makt på jorden visar han här med råge genom att till och med vattnet måste lyda honom.

(6:53–56) – Sjuka bärs till Jesus

⁵³ *De for över sjön och kom till Gennesaret och lade till där.* ⁵⁴ *Så snart de steg ur båten, kände man igen Jesus.* ⁵⁵ *Och folk skyndade ut i hela den trakten och förde de sjuka på bårar till den plats där de hörde att han var.* ⁵⁶ *Överallt där han gick in, i byar, städer eller gårdar, lade man de sjuka på de öppna platserna och bad att de åtminstone skulle få röra vid hörntofsen på hans mantel. Och alla som rörde vid honom blev friska.*

1. Röra vid hörntofsen på hans mantel.

- a.* Hörntofsen var en israelisk symbol som fungerade som en påminnelse att lyda Guds bud (4 Mose 15:37-41).
- b.* Kanske hade dessa människor hört talas om kvinnan med blödarsjuka som tidigare hade blivit helad när hon rörde vid Jesus hörntofs (Matt 9:20).
- c.* Det var inte det faktum att de rörde vid Jesus kläder som gjorde att de blev helade, utan det var deras *aktiva tro på Jesus* i samband med *Jesus närvaro* som gjorde dem friska (Mark 5:28, 34).

2. Alla som rörde vid honom blev friska.

Christian Mølks Bibelkommentarer

- a.** I det här kapitlet har Jesus visat att han har oändliga resurser:
 - i.** Jesus kan mirakulöst frambringa mat till 5000 män.
 - ii.** Jesus kan gå på vatten.
 - iii.** Jesus kan hela alla som är sjuka.

- b.** *”Jesus Kristus är densamme i går och i dag och i evighet.”* (Heb 13:8).

Copyright 2011-2013 Christian Molk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.